
ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЛАСТ ХАСКОВО

Утвърждавам:

/Донка Петрова/
Главен секретар
на Областна администрация
Хасково и Председател на
Звеното за мониторинг и оценка
на Областна стратегия за
развитие на социалните услуги в
област Хасково 2011 – 2015 г.

**ГОДИШЕН МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД
2012**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. РЕЗЮМЕ.....	стр. 4
II. ВЪВЕДЕНИЕ.....	стр. 5
III. НАБЛЮДАВАНИ ИНДИКАТОРИ.....	стр. 9
IV. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА НАПРЕДЪКА В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ.....	стр. 26
V. РЕЗУЛТАТИ И ИЗВОДИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ.....	стр. 52
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	стр. 54

Мониторингов доклад за изпълнението на „Областна стратегия за развитие на социалните услуги на територията
на област Хасково 2011 - 2015 г.

АЗ	Агенция по заетостта към МТСП
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДП	Домашен помощник
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДМУИ	Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЕКПО	Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОМН
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено “Майка и бебе”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУ	Комплекс за социални услуги
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за амбулаторно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
ОПРЧР	Оперативна програма за развитие на човешките ресурси
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравно-осигурителна каса
РИО на МОМН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РПУ	Районно полицейско управление
РЦЗ	Регионален център по здравеопазване
РЦПИОВДУСОП	Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ТЗ	Техническо звено за деинституционализация към УНИЦЕФ и АСП
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

I. РЕЗЮМЕ

Настоящият мониторингов доклад предоставя аналитични данни за нивото на изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги за Област Хасково/ 2011-2015/. Наблюдаваният период за изпълнение на дейностите по приетия Оперативен план е календарната 2012г, като са коментирани и анализирани данни и от първото тримесечие на 2013г.

Докладът има следната структура на изложение:

- Въвеждаща част;
- Извършени дейности по мониторинг на изпълнението на стратегията;
- Индикатори, които са наблюдавани.
- Общ преглед на напредъка в изпълнението на Областната стратегия;
- Резултати и изводи от изпълнението на Областната стратегия.
- Заключение и препоръки.

Цели на мониторинговия доклад са:

- Да се оцени постигнатия напредък спрямо заявените цели, като се ползват показателите(индикаторите), идентифицирани в процеса на планиране.
- Да се следи и измерва постигането на заложените цели и ефективността на областната стратегията и интервенциите в хода на тяхната реализация. В резултат от осъществявания мониторинг да се направят своевременни корекции в начина им на изпълнение.
- Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в област Хасково.
- Да гарантира системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки.

Ключовите приоритетни направления на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на критичните социални проблеми на жителите на областта.

Избраните за наблюдение **приоритетни базови индикатори** включват:

- Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в област Хасково;
- Закрити /трансформирани 3 СИ за деца в област Хасково (ДДЛРГ „Надежда”, ДДЛРГ „Асен Златаров” и ДМСГД)
- Осигурени приемни семейства за поне 70-80 деца чрез увеличения брой приемни семейства - от 10 през 2009 до 60 през 2015 г.
- Намален % брой на децата от област Хасково, отглеждани в специализирани институции в и извън областта;
- Подобро условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;

- Подобро качество на резидентни услуги в среда близка до домашната за стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.
- Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип – съотношение 6:1 на ползвателите в полза на услугите в общността.

Освен посочените индикатори е необходимо да се отбележи, че е извършено и общо наблюдение и върху трите приоритетни направления, определени за интервенция спрямо обществото от Областната стратегия за развитие и предоставяне на социални услуги в Област Хасково/ 2011 -2015/.

С оглед направения анализ може да се обобщи, че съществува много добро междуинституционално сътрудничество при етапите на изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Хасково /2011-2015г./

По отношение на стратегическите заложи мерки и дейности и степента на изпълнение на стратегията се установи, че интервенция и конкретни положителни резултати са постигнати от почти всяка една общинска администрация в Областта.

Съществуват затруднения при спазване на заложените времеви рамки за реализиране на специфични услуги, основен фактор за това е ограничения финансов ресурс на общинско и национално ниво.

Въз основа на постигнатите резултати за 2012г и началото на 2013г., и направените предложения за изменения от страна общинските администрации в Област Хасково се налага да се реализира актуализация на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Хасково/ 2011-2015/., като обхвата на актуализацията не засяга корекция в съществуващите приоритетни направления, а налага да се изменят времевите параметрите на изпълнение на конкретни мерки и дейности.

Аналитичният доклад е продукт на съвместните усилия на основния състав на Звеното за мониторинг и оценка, сформирани със Заповед № ОКД-02-С-03-2/23.10.2012 г. на Областния управител на област Хасково.

II. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Областната стратегия за социалните услуги в област **Хасково**. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за

актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления, дългосрочните цели и оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен **поток от актуална информация** за развитието на социалната среда в област **Хасково**, чрез:
 - Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
 - Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
 - Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.

2. Да обезпечи **текущия мониторинг** на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:
 - Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности / услуги, анализ и сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие
 - Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
 - Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.

3. Да се изработят **комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие** от изпълнението на Областната стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща:
 - Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
 - Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
 - Ефективността на Стратегията – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности в област **Хасково**. Качеството на

предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите - индивидуални и общи за рисковата група;

- Въздействието на Областната стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
 - Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.
4. Да гарантира **системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките** за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:
- Предоставяне на конкретни препоръки, както за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления и цели, така и за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
 - Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
 - Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
 - Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. На първо място, такава действаща система за мониторинг и оценка е ясен индикатор за това, доколко са реални намеренията на заинтересованите страни да осъществят на практика декларираните цели и планирани дейности в тази Стратегия. Същевременно, препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

2. Документална основа

При изготвяне на мониторинговия доклад са използвани следните документи:

- Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Хасково/2011-2015/

- Общински стратегии за развитие на социалните услуги от общините в област Хасково.
- Инструментариум за добиване и анализ на нужната информация относно социалните услуги в област Хасково.
- Анализ за степента на готовност на местно равнище за прилагане на интегриран модел за социално включване на лица от целева група по операция „Живот в общността” и идентифициране на конкретни населени места, в които да се създадат необходимите социални услуги като модел на практика за област Хасково 2012г. - изготвен от координаторите за област Хасково по проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” към АСП.

Основният подход в процеса на мониторинга е участието, който включва и обратна връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга.

3. Основни методи, приложени в процеса на наблюдението през наблюдавания период и изготвянето на доклада са:

- Анализ на идентифицираните добри практики в социалните услуги на територията на Област Хасково за 2012 г.- изготвен от координаторите за област Хасково по Дейност №4 от проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” към АСП.
- Анализ за степента на готовност на местно равнище за прилагане на интегриран модел за социално включване на лица от целева група по операция „Живот в общността” изготвен от координаторите за област Хасково Дейност №3 по проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” към АСП.
- Изготвяне на пълен инструментариум за добиване и анализ на нужната информация относно социалните услуги в област Хасково.
- Пряко наблюдение на терен на доставчиците на услугите и /или ръководствата на СУ,СИ и НПО.
- Проучване на информационни справки от страна на РДСП-Хасково. Тримесечни отчети на РДСП-Хасково
- Разговори с доставчици на СУ и СИ, експерти от РДСП, ДСП, ползватели на услуги, ръководства и служители от екипи на СУ и СИ.
- Директно анкетиране на потребители и служители от СУ и СИ Област Хасково.

4. Извършени дейности по мониторинг на изпълнението на стратегията

Реализираните дейности при изготвяне на мониторинговия доклад са:

- Създаване на инструментариум за оценка от Координатори по Проект “Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” за област Хасково, съдържащ обработване на информация от следните институции:

- Информационни карти за общински администрации;
- Информационни карти за ДСП/РДСП;
- Информационни карти в социални услуги ;
- Информационни карти за потребители, рискови групи
- Информационни карти за различните институции, имащи отношение и ангажимент към социалните услуги

- Събиране на информация от институционалната рамка, ангажирана със социалните услуги, от представителите на Областна администрация в ЗМО.

- Работа на терен за проучване съответствието на предоставената писмена информация със ситуацията на място, от Областните координатори по Проект “Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” за област Хасково.

Изготвяне на мониторинговия доклад включващ следните няколко етапа:

- Определяне на водещо лице(екип) за разписване на доклада;
- Осигуряване на достъп до материалите от мониторинговите дейности;
- Разписване на доклада;
- Предоставяне на доклада за вътрешно обсъждане и редакция;
- Финализиране на Мониторинговия доклад.

След изготвянето на Мониторинговия доклад предстои неговото обсъждане от членовете на основния състав на ЗМО, утвърждаването му от председателя на Звеното, запознаване на членовете на разширения състав на ЗМО с Доклада и стартиране дейностите по актуализацията на Областната стратегия.

III. НАБЛЮДАВАНИ ИНДИКАТОРИ:

Индикаторите, които са наблюдавани през определения годишен период 2012г. са съобразени със заложената Логическа рамка на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Хасково (2011-2015г.) и са съобразени с определените там периоди на наблюдение и проверка*.

В системата за мониторинг и оценка на Областната стратегия се следят два основни типа индикатори: **Базовите индикатори за ситуацията** описват общия социален контекст и представят настъпилите промени в положението на рисковите групи в сравнение с “изходната точка” в състоянието им при оценката

на първоначално идентифицираните проблеми. Тези индикатори осигуряват обективно измерване на реалната постигната промяна в социалния контекст през времевата рамка на Стратегията и дават възможност да се оцени обективно цялостния ефект и въздействие от изпълнението на Областната стратегия. **Индикаторите за прогреса/ключови индикатори/** служат за проследяване на напредъка в постигането на конкретните цели на Стратегията и се измерват преките резултати от интервенцията и осъществените дейности – социални услуги и мерки.

Особено внимание през наблюдавания период е обърнато на следните базови индикатори:

- Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в област Хасково;
- Закрити /трансформирани 3 СИ за деца в област Хасково (ДДЛРГ „Надежда”, ДДЛРГ „Асен Златаров” и ДМСГД)
- Осигурени приемни семейства за поне 70 - 80 деца чрез увеличаване брой приемни семейства - от 10 през 2009 до 60 през 2015 г.
- Намален % брой на децата от област Хасково, отглеждани в специализирани институции в и извън областта;
- Подобро условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;
- Подобро качество на резидентни услуги в среда близка до домашната за стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.
- Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип – съотношение 6:1 на ползвателите в полза на услугите в общността.

Освен посочените индикатори е необходимо да се отбележи, че е извършено и общо наблюдение и върху трите приоритетни направления, определени за интервенция спрямо обществото от Областната стратегия за развитие и предоставяне на социални услуги в Област Хасково/ 2011 -2015/.

Таблица №1 Ви представя информация за наблюдаваните базови индикатори. Постигната промяна в ситуацията към 2012 г.

Табличното представяне на данните дава обобщен поглед върху основни тенденции и резултати постигнати през съответната година. Включени са и актуални данни и към 2013 г, свързани с измененията на статуса при предоставяне на съществуващите социални услуги и специализирани институции, отчетени като настоящи резултати, в Област Хасково.

Таблица 1 Общи цели на стратегията	Базови индикатори		
		Индикатори – базови индикатори за въздействие на стратегията	Постигната промяна в ситуацията към 2012 г.
Обща цел 1	Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции	Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип – съотношение 6:1 на ползвателите в полза на услугите в общността; Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в област Хасково; Закрити /трансформирани 3 -СИ за деца в област Хасково (ДДЛРГ „Надежда”, ДДЛРГ „Асен Златаров” и ДМСГД)	Процеса по изменение на съотношението на типа предоставяни социални услуги върви с умерен темп. През 2012г. са направени две предложения към АСП за увеличаване на капацитета на две услуги в общността ЦОП/ Хасково/ и ЦСРИ/ Тополовград/ . На територията на Областта, услугите в общността ЦОП към Община Стамболово и ДЦДУ „Надежда”Свиленград успешно преминаха към статут на ДДД. Към момента на територията на областта съществуват 17- услуги в общността, като от тях 5 са от резидентен тип, СИ -8. За 2012 г. общия брой на обхванатите потребители/ деца и семейства в риск – ползватели на услугите в 3-ЦОП-а - работещи на територията на Област Хасково е 285. Показател за успешно функциониране на услугите. През изминалата година се реализираха поредица от стъпки на съвместна дейност за намаляване на капацитета на 3 –те СИ за деца (ДДЛРГ “Надежда” ДДЛРГ “Асен Златаров” и ДМСГД) . Като за ДДЛРГ „Надежда” той беше намален на 15. На ДДЛРГ”Асен Златаров бе намален на 65. <i>* Към настоящия момент/01.05.2013г./ се реализира и пълното закриване ДДЛРГ”Надежда”.</i>

		Осигурени приемни семейства за поне 70 - 80 деца чрез увеличения брой приемни семейства - от 10 през 2009 до 60 през 2015 г.	Комплексната междуинституционална работа на ЦОП и ОЗД към ДСП в област Хасково за 2012г реализира успешна работа по отношение брой утвърдени приемни семейства и респективно настанени деца в риск. Отчетен е увеличен брой приемни семейства от 10 за 2009г до 31 през 2012г. Като общия брой утвърдени приемни семейства с натрупване от предходни години е 49. Общ брой, настанени деца с в приемни семейства с натрупване от предходни години е 63. За 2012г са реализирани 18 настанявания на деца в приемни семейства.
		Изведени в семейна среда поне 70% от децата в СИ в област Хасково;	За 2012 броя реинтегрирани деца от специализирана институция е 62.
		Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в област Хасково в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща и дневна грижа;	За 2012 се установи, че е осигурена дневна грижа за 116 - деца с комплексни увреждания, от страна на съществуващите социални услуги в общността.
		Намален % брой на децата от област Хасково, отглеждани в специализирани институции в и извън областта;	За 2012 г се отчете, че само 3 деца от област Хасково, са настанени за отглеждане в СИ извън областта. Намален е и броя на децата настанявани в СИ областта.
Обща цел 2	Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи	Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;	През 2012г се реализира надграждане на съществуващите СУ социални патронажи, домашен помощник в Област Хасково, чрез спечелени проекти по схемата BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома” по ОП”Човешки ресурси” за Общините; Димитровград, Хасково, Харманли, Симеоновград, Свиленград, Ивайловград.
		Подобрен достъп на хората с увреждания до социална и медицинска рехабилитация чрез мрежа от 3 ЦСРИ в област Хасково за	Съществува 1- ЦСРИ в Община Тополовград.

		обхващане на 4 общини в областта;	
		Разширен спектър от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение;	Не е разширен спектърът от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение; До края на 2012г не са установени наблюдения за извършване на последователна устойчива дейност по проблематиката свързана с реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение от страна на НПО. На територията на Област Хасково не съществуват социални услуги в общността, освен подкрепящи дейности от страна на 3- те ЦОП, чиято основна цел е да се предоставят дейности и услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение. Дейността на Местната комисия за противообществени прояви на малолетни и непълнолетни към гр.Хасково е устойчива.
		Разширен спектър от услуги за подкрепа и преодоляване на последиците при жертви на насилие, трафик, зависимости.	ЦСРИ – социална услуга, финансираща се по проекти, предоставяна от НПО”Център за Джендър Изследвания”, предоставя услуги лицата жертви на насилие, трафик, зависимости, рисково поведение. Услугите се предоставят в рамките на Общините Хасково и Димитровград. Общ брой ползватели преминали през услугата за 2012 г е 155 - човека. За 2012г друга подобна дейност в Област Хасково не е наблюдавана.
		Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора в област Хасково с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места извън общинските центрове; Подобрено качество на резидентни услуги в среда близка до домашната за стари хора,	Все още няма достатъчен обхват по отношение на подкрепата и грижите в домашна среда за поне 25% от старите хора в област Хасково с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места извън общинските центрове;

		които не са в състояние да живеят самостоятелно.	
Обща цел 4	Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.	Подобрена професионална квалификация и специализирани умения за социална работа поне на 50 души персонал на доставчиците на услуги в област Хасково;	През изминалия годишен период на 2012г. независимо от финансовите трудности ръководствата на повечето от съществуващите СУ в общността и СИ са се погрижили да предоставят възможност за обучение на заетите си служители.
		Изградени и работещи системи за супервизия в най-малко 60% от социалните услуги в област Хасково;	Ръководствата на СУ и СИ се стараят и организират екипни и индивидуални супервизии.
Обща цел 5	Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество	Развити и работещи поне 2 нови за област Хасково услуги за деца и семейства, функциониращи на областно ниво (като приемна грижа, звено “майка и бебе”, ранна превенция на изоставянето, заместваща грижа) посредством сътрудничество и взаимодействие между доставчици на услуги от различни общини;	Към 2012г. все още няма изградено Звено “Майка и бебе”, ранна превенция на изоставянето, но необходимо да се отбележи, че на областно ниво приемната грижа отчита положителен ръст.
		Осъществени поне 2 между общински социални услуги, обхващащи потребители от 2 и повече общини;	Към 2012г. няма все още осъществени между-общински социални услуги, обхващащи потребители от 2 и повече общини. Но може да се отбележи, че съществуват неформални добри практики за взаимодействие в СУ и СИ в различните общини.
		Инициирани и развити поне 2 смесени между секторни смесени услуги (социални услуги, здравеопазване, образование, заетост, жилища, инфраструктура);	На територията на Област Хасково съществува като общинска дейност в: - Община Димитровград Социално предприятие към СУПЦ , което предлага социално икономическа подкрепа и защитена заетост на хора от уязвими групи.

			- Община Маджарово”Социално предприятие Социален патронаж”
		Формулирани и осъществени общински мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи в област Хасково – в поне 4 общини.	На територията на Област Хасково почти всички Общини реализират и разработват проекти за социално включване .

Таблица № 2 - Ключови индикатори.

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца /анализ на данни 2012 /					
1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в СИ и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство	<u>Мярка 1.1.1.</u> Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство; <u>Мярка 1.1.2.</u> Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Хасково; <u>Мярка 1.1.3.</u> Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и	Осигурено е системно наблюдение на риска от изоставяне на деца в ранна възраст от страна на ОЗД към ДСП –та по Общини в Област Хасково; Има осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 3-общини/Димитровград, Хасково и Стамболово/ и прилежащите към тях малки населени места,	Осигурено системно наблюдение и навременно идентифициране на риска от изоставяне на деца в ранна възраст; Намаление на изоставянето на деца в ранна възраст с 20% годишно; а в края на стратегията – намаление с 60% спрямо нивото от 2005-2009 г.; Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 11 те общини чрез 6 работещи ЦОП с 1 филиал и мобилни екипи за 2 общини; Разширен териториален обхват на услугите за деца и		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
	неглижирани деца; <u>Мярка 1.1.4.</u> Услуги в подкрепа на осиновяването; <u>Мярка 1.1.5.</u> Развитие на Приемната грижа в област Хасково; <u>Мярка 1.1.6.</u> Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране; <u>Мярка 1.1.7.</u> Общински и областни програми/мерки за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.	чрез 3 работещи ЦОП-а. • За 2012 година общия брой на обхванатите деца и семейства в риск – ползватели на услугите в 3-ЦОП е 285. Показател за успешно функциониране на услугите. • Увеличен брой приемни семейства от 10 през 2009 до 31 през 2012г. • Общ брой, настанени деца в приемни семейства с натрупване от предходни години е 63. За 2012г. са реализирани 18 настанявания на деца в приемни семейства. • Наблюдава се значително повишаване на информираността за приемната грижа чрез дейността на 3-те ЦОП-а в областта и работата на общините Димитровград и Хасково по проект на ДАЗД «И аз имам семейство».	уязвими семейства в двата ЦОП - (Хасково през 2010 г. и 5 новоразкрити ЦОП в областта до обхващане на 11-те общини в цялата област • Увеличен брой обхванати деца и семейства в риск - ползватели на услугите в ЦОП от 48 през 2010 г.; до 200-240 към края на Стратегията 2015 г. • Увеличен брой приемни семейства от 10 през 2009 до 60 през 2015 г. • Осигурени приемни семейства за 20-25 деца средно годишно • Повишена информираност за приемната грижа в областта чрез обхващане на всички общини.		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
		• За 2012г. спрямо 2011г. има спад на настаняванията извън биологичното семейство. • При случаите на извеждане, по – голям дял от децата се настаняват в близка до семейната среда единици, отколкото в СИ.	• Намален брой деца, настанявани извън семейството си с 20% към края на всяка година		
1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството.	<u>Мярка 1.2.1.</u> Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства; <u>Мярка 1.2.2.</u> Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа, и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.2.3.</u> Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.	• Все още не е изградена мрежа от 3 -ЦСРИ област Хасково за обхващане на деца и възрастни с увреждания в 6 от 11-те общини в Област Хасково. • Въпреки неналичието на изградена мрежа от ЦСРИ, трябва да се отчете, че ЦСРИ – Тополовград е предоставило специализирани услуги за общ брой 225 потребители за изминалата 2012г. При капацитет на услугата 50. • За 2012г се установи осигурен достъп до дневна грижа в СУ в общността за 116 - деца и младежи с	• Изградена мрежа от 3 ЦСРИ област Хасково за обхващане на деца и възрастни с увреждания в 6 от 11-те общини в Област Хасково. • Предоставяни услуги и рехабилитация на около 200 лица с увреждания на година в рамките на капацитета от 150 места в 3-ЦСРИ за деца и възрастни; • Осигурен достъп до дневна грижа за поне 120 -140 деца и младежи с увреждания годишно.		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
		комплексни увреждания. • Можем да говорим за изградена мрежа от СУ – ДЦДУ в Област Хасково, оказващи подкрепа на 100 семейства на деца с увреждания. Услугите ДЦДУ се намират в Общините Димитровград, Хасково, Ивайловград, Свиленград.	• Оказана подкрепа на 100 семейства на деца с увреждания		
1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.	<u>Мярка 1.3.1.</u> Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.3.2.</u> Програми за превенция на рисково поведение при деца и младежи; <u>Мярка 1.3.3.</u> Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.	- В рамките на реализиращите се дейности в ЦОП –те Димитровград, Хасково и Стамболово се реализира подкрепа спрямо семейства в риск. - Училищните ръководства организират съвместно със СУ и други заинтересовани страни образователни мероприятия на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение. • ЦСРИ – социална	• Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 2 общини чрез разкритите ЦОП с мобилни услуги; • Оказана подкрепа за отговорно родителство сред 60% от семействата на децата клиенти на услуги в ЦОП; • Подобрена информираност на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение;		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
		услуга, финансираща се по проекти, предоставяна от НПО”Център за Джендър Изследвания”, предоставя услуги лицата жертви на насилие, трафик, зависимости, рисково поведение.	Предоставени услуги лицата жертви на насилие, трафик, зависимости, рисково поведение.		
1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.	<u>Мярка 1.4.1.</u> Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Хасково; <u>Мярка 1.4.2.</u> Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи; <u>Мярка 1.4.3.</u> Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания; <u>Мярка 1.4.4.</u> Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния	Наблюдава се значително обхващане на децата в задължителното предучилищно образование. Брой ученици, отпаднали от училище през учебната година 2011/2012 – 168. За 2012 г децата и учениците със СОП , които се обучават и възпитават интегрирано в детски градини и училища са 503 с сравнение за 2011г. , когато са 451. Общ Брой ресурсни учители в Област Хасково - 49.	Осигурено пълно обхващане на децата (поне 98%) в задължителното предучилищно образование;Инвестирани ресурси от общините за достъпна среда (обем средства, % от общинския бюджет за инфраструктура). Превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи; Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания;		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
1.5. Да се трансформират и закрият специализираните институции за деца.	процес на техните деца. <u>Мярка 1.5.1.</u> Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Хасково през 2010 – 2015 г. <u>Мярка 1.5.2.</u> Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство <u>Мярка 1.5.3.</u> Широко развитие на Приемната грижа и извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители <u>Мярка 1.5.4.</u> Трансформиране и закриване на СИ за деца в област Хасково	• Предприети са конкретни стъпки за закриване и за трансформирането на 3 СИ и за извеждането на децата; • Постигнато е съгласие на заинтересованите страни за политиките и подходите за деинституционализация на децата със и без увреждания в СИ; • За 2012г. се реализира общо над 70% извеждане да деца в семейна среда и близка до семейната среда от съществуващите СИ. Реализира се и намаляне на общия капацитет на всяка една от СИ. • През изминалата 2012г се реализираха поредица от стъпки на съвместна дейност за намаляне на капацитета на 3 –те СИ за деца (ДДЛРГ “Надежда” ДДЛРГ “Асен Златаров” и ДМСГД) . Като за ДДЛРГ	• Съгласувани на областно и общинско ниво конкретни стъпки за трансформирането на 3 СИ и за извеждането на децата; • Постигнато съгласие на заинтересованите страни за политиките и подходите за деинституционализация на децата със и без увреждания в СИ • Изведени в семейна среда поне 70% от децата в СИ; • Закрити 3 СИ за деца (ДДЛРГ “Надежда”, ДДЛРГ “Асен Златаров” и ДМСГД) • Намален брой на децата в СИ в област Хасково: от 161 през 2010 г. до 35 деца през 2015 г.		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
		„Надежда” той бе намален на 15. На ДДЛРГ”Асен Златаров бе намален на 65. Към настоящия момент се реализира и закриването на една от СИ – ДДЛРГ”Надежда” /01.05.2013г./			
1.6. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата.	<u>Мярка 1.6.1.</u> Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от СИ, които не могат да бъдат изведени в семейна среда,	• Реализираха се структурни стъпки на областно и общинско ниво за изграждане на ЦНСТ-та за деца с увреждания от страна на Общините Хасково, Димитровград, Харманли.	• Осигурена алтернативна резидентна грижа за 31 деца с увреждания от СИ (извън област Хасково), които не могат да бъдат изведени в семейна среда; • Осигурена алтернативна резидентна грижа за 189 деца, изведени от СИ; • Подобро качество на резидентната грижа за 189 деца, предоставена в среда, близка до семейната в ЦНСТ;		
Приоритетно направление 2: Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение / анализ на данни 2012 /					
2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез	<u>Мярка 2.1.1.</u> Подкрепа от ЦСРИ с мобилни екипи за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на област Хасково	• Въпреки неналичието на изградена мрежа от ЦСРИ, трябва да се отчете, че ЦСРИ – Тополовград е предоставило специализирани услуги за 225 души общ брой потребители за 2012г. При	• Осигурена рехабилитация и услуги в ЦСРИ за 120 -150 лица с увреждания средно на година;		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
разкриване на услуги и грижа в общността.	<u>Мярка 2.1.2.</u> Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства <u>Мярка 2.1.3.</u> Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания <u>Мярка 2.1.4.</u> Развиване на целеви общински мерки за социално включване на хора с психични разстройства и увреждания	капацитет на услугата 50. През 2012г се реализира надграждане на съществуващите социални патронажи в Област Хасково, чрез спечелени проекти по схемата „Помощ в дома” по ОП”Човешки ресурси” за Общините; Димитровград, Хасково, Харманли, Симеоновград, Свиленград, Ивайловград. На територията на Област Хасково, успешно продължават да функционират 3- ДЦВУ в общините; Хасково, Димитровград и Свиленград.	Осигурени услуги в домашна среда за около 20% от хората с увреждания потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; 100 лица с увреждания обхванати в услуги за дневна и заместваща грижа; разработени индивидуални програми за социална реинтеграция на поне 40 клиента с психични разстройства от областта и включени в дейности за трудова интеграция.		
2.2. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в	<u>Мярка 2.2.1.</u> Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.	В Област Хасково, съществуват следните СУ в общността от резидентен тип преназначени за лица с увреждания; Преходно жилище за жени с ПР - Свиленград, Защитено жилище за Жени с УИ – Димитровград, Дневен	Предотвратена институционализацията на 45 лица с увреждания и психични разстройства;		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
СИ.		център със седмична грижа за лица с увреждания –Свиленград. Към 2012 г. услугите от резидентен тип са ползвали 33 лица с увреждания , по малък процент от тях е на лицата с ПР.			
2.3. Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.	<u>Мярка 2.3.1.</u> Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Хасково <u>Мярка 2.3.2.</u> Развиване на услуги за превенция на рисковото и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.	Осигурен е равен достъп до социални и образователни услуги и заетост за уязвимите ромски общности в гр. Хасково, гр. Димитровград, гр. Симеоновград и гр. Харманли; Осигурен е равен достъп до здравни грижи и услуги за ромските общности в 4 общини – Хасково, Димитровград, Симеоновград и Харманли;	Подобрен достъп до социални и образователни услуги и заетост за уязвимите ромски общности в гр. Хасково, гр. Димитровград, гр. Симеоновград и гр. Харманли; Подобри здравни грижи и услуги за ромските общности в 4 общини – Хасково, Димитровград, Симеоновград и Харманли;		
Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот/ анализ на данни 2012 /					
3.1. Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за	<u>Мярка 3.1.1.</u> Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места.	За 2012 г . Брой стари хора, ползващи услуги в общността/<i>по данни на подадени молби по местоживееене в ДСП към ХУСУ/</i>	Увеличен с 50% относителен дял на клиентите в населени места извън общинските центрове; Предотвратено преждевременно настаняване в резидентна грижа на 80-90 стари хора чрез предоставяне на разнообразни услуги в домашна среда;		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
спокоен и достоен живот на старите хора в семейна и домашна среда.	<u>Мярка 3.1.2.</u> Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент. <u>Мярка 3.1.3.</u> Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.	- Дневен център - 64 - ЦСРИ - 78 • За 2012г. 363 -стари хора ползват обществена трапезария. • Мрежата на Клубовете на пенсионера в Област Хасково е устойчива. • Съществува реорганизация на управление за ДЦВХ към Община Хасково. Доставчикът на услугата е оптимизирал управлението като е създал нова вътрешна структура на общинско административно ниво „ Социални услуги в общността”. Структурата има общо административно ръководство за координация на СУ в общността: ДЦВХ, ЦОП, ДЦДВУ, ЗЖ за младежи напускащи СИ. В смисъла на ДДД услугите са запазили своята автономност.	• Осигурени дневни и почасови грижи, и подкрепа за поне 160 стари хора средногодишно в област Хасково;Подобрили условия за общуване и социален живот за 400-500 стари хора чрез мрежата на Клуба на пенсионера • Оптимизирано управление на грижите за стари хора в поне 3 общини;		

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта		
		Предоставят се качествени дневни услуги за възрастни хора -18, в ДЦВХ в гр. Хасково.			
3.2. Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната.	<u>Мярка 3.2.1.</u> Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора. <u>Мярка 3.2.2.</u> Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.	Подобрени са битовите условия за потребителите настанени в ДСХ. Предоставя се качествена резидентна грижа в ДВСУ Хасково. Предоставя се качествена резидентна грижа в частен дом Калина за 20 потребители. През изминала 2012г. не се реализирала възможност за изграждане на ЦНСТ за стари хора.	Подобрени битови условия и услуги за 190 стари хора, настанени в ДСХ. Осигурена качествена резидентна грижа в ДВСУ в Хасково. Осигурена качествена резидентна грижа в частния дом на около 50 стари хора за периода на стратегията. Осигурени качествени резидентни грижи в среда, близка до домашната за 15 стари хора в 1 ново ЦНСТ с общ капацитет 15 места .		

IV. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА НАПРЕДЪКА В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ

През отчетния период на 2012 г. основни промени в законодателната рамка в Република България оказващи влияние върху работата по изпълнение на областната стратегия не са предприети. Страната, все още се бори с последствията от възникналата предишните години, Световно социално-икономическа криза. През изминалия отчетен период не се реализираха радикални промени при институционалната организация на работа в Област Хасково. Основен външен фактор, затрудняващ работата по стратегията е липсата на достатъчно финансови средства.

1. Отчет по направления

Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата, чрез:

- **Конкретна цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство;
- **Конкретна цел 1.2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството;
- **Конкретна цел 1.3.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата;
- **Конкретна цел 1.4.** Да се осигури равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

Приемна грижа

Социална услуга в общността „Приемна грижа“ е отглеждане и възпитаване в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки, или в приемно семейство. Потребители на услугата са деца, настанени в СИ; деца в риск (жертви на трафик или насилие, които се налага спешно да бъдат изведени от семействата, и други подобни случаи); деца, лишени от родителска грижа за определен период от време.

Общини от област Хасково са одобрени за партньори на АСП, която е пряк бенифициенти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Приеми ме“, бюджетна линия BG051PO001-5.2.11.

През 2012г освен стартиралият в община Хасково, проект „И аз имам семейство“ като партньор на АСП, считано от м.12.2011г. (предвидено в стратегията за 2011г.) Работа по проекта стартира и в Община Димитровград.

Дейности на услугата:

- Информационни кампании, проведени във всички общини на територията на област Хасково; Оценяване и обучение на приемни семейства. Одобрение на кандидатите за приемни родители. Напасване. Наблюдение и подкрепа.

Постигнати резултати:

Успешната комплексната междуинституционална работа между ЦОП и ОЗД към ДСП и РДСП Област Хасково за 2012г отчита ръст по отношение брой утвърдени приемни семейства и респективно настанени деца в риск. Отчетен е увеличен брой приемни семейства от 10 през 2009 до 31 през 2012г. Като общия брой утвърдени приемни семейства с натрупване от предходни години е 49/вписъни в регистъра/.

За наблюдавания период се установи, че е нарастнал делът на професионалните приемни семейства и настанените в тях деца. Тенденцията е професионализиране на приемната грижа и утвърждаването ѝ като социална услуга, предоставяща качествени грижи за деца в риск на територията на Област Хасково.

Общ брой, настанени деца в риск в приемни семейства с натрупване от предходни години е 63. За 2012г са реализирани 18 настанявания на деца в приемни семейства. Приемни семейства има в Общините Хасково, Ивайловград, Стамболово, Свиленград и Минерални бани.

- В **Хасково** има 32 приемни семейства – 1 доброволно и 31 професионални.
- В **Минерални бани** има -1 професионално приемно семейство.
- В **Димитровград** има -12 приемни семейства, едно от тях е доброволно и -11 професионални.
- В **Ивайловград** има -1 професионално приемно семейство.
- В **Свиленград** има - 1 професионално приемно семейство.
- В **Стамболово** има - 2 професионални приемни семейства.

Извършена работа по превенция на ОЗД към ДСП в Област Хасково по Предотвратяване изоставянето на деца към 2012г:

- Общ брой открити случаи на превенция за съответната година – 474 бр.;
- Общ брой приключили случаи на превенция през съответната година – 235 бр.,
- Общ брой приключили случаи на успешна превенция – 220 бр.;

Наблюдава се, намаляване случаите на превенция на изоставянето, през второто шестмесечие на 2012 година спрямо предходното – с 27 бр..

Реализирани реинтеграции на деца в биологично семейство от срана на ОЗД към ДСП в Област Хасково за отчетната 2012 г.:

- Брой реинтегрирани от семейство на близки и роднини – 27;
- Брой реинтегрирани от приемно семейство – 4;
- Брой реинтегрирани деца от социална услуга - резидентен тип – 0;
- Брой реинтегрирани деца от специализирана институция през отчетния период -62.

Общият брой реализирани реинтеграции по посочените групи за 2012г. са 93. Показател за успешна интервенция и работа отстрана на ОЗД към ДСП Област Хасково.

Център за обществена подкрепа /ЦОП/

Съобразно заложените дейности в „Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Хасково 2011-2015 г.“ са разкрити като делегирана от държавата дейност и функционират на територията на област Хасково 3- ЦОП, както следва:

ЦОП - Хасково - Със Заповед № РД01-275/03.02.2011г. на Изпълнителния директор на АСП е открит - "Център за обществена подкрепа" в гр. Хасково с капацитет 40 потребители с доставчик община Хасково.

За наблюдавания период общия брой на ползвателите в услугата е 148 в това число са и потребители, които са ползвали почасово услугата има тенденция на увеличение спрямо данните от 2011г с 67 повече от предходната година, когато през услугата са преминали 81 човека.

От добитата, от информационните карти и разговори със служители и потребители информация, се установи, че се наблюдава увеличение в броя на самозаявили се клиенти. Общото качество на предоставяните дейности в услугата се оценява положително. Споделено бе, че предстои изграждане на достъпна среда за лица с увреждания.

Всички служители на услугата са наети съгласно Методика за определяне длъжностите на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността/МОДПСИСУ/.

Няма недостиг от специалисти.

За 2012г служителите на ЦОП Хасково са преминали обучение в тематично направление - Основи на социалната работа и работа в групи. Реализира се супервизия; индивидуална от външен супервайзор и индивидуална от главния социален работник на всеки специалист.

Устойчив е процеса при предоставяне на услугата. Част от потребителите ползват други съпътстващи социални услуги.

Услугата не е участвала в проекти или програми за 2012г.

В годишния план за развитие на социалните услуги на община Хасково за 2012 г., както и в Областната стратегия за развитие на социалните услуги на област Хасково 2011 – 2015 г. е било предвидено увеличаване на капацитета на ЦОП Хасково.

С предложение с изх. № 121 – 380 от 04.07.2012 г., Директорът на РДСП гр. Хасково е предложил увеличаване на капаците на Център за обществена подкрепа гр. Хасково от 40 на 50 места, като компенсирана промяна за сметка на намаление на капацитета на ДДЛРГ за деца от 3-7 г. „Надежда” гр. Хасково.

Предложението е отправено във връзка с увеличената потребност на целевите групи, обслужвани от ЦОП Хасково.

Предложението получава отказ с писмо с изх. № 241 – 1445 от 30.07.2012 г. с мотив „недостиг на финансови средства”.

ЦОП –гр Димитровград

Със Заповед №РД01-44/10.01.2012г. на Изпълнителния директор на АСП е разрешено откриването на Център за обществена подкрепа в гр. Димитровград, община Димитровград, област Хасково, ул.” Климент Охридски” №1., считано от 01.01.2012г. Капацитета на социалната услуга е 50 места.

Общият брой на потребителите преминали през 2012г. е 117 човека. Услугата е достъпна за лица с увреждания. Наетите специалисти отговарят на МОДПСИСУ. Като необходими длъжности на специалисти, ръководителя на услугата определя липсата на юрист- консултант и медицински специалист.

Допълнителен персонал се наема при нужда, във връзка с реализиране на конкретни корекционни дейности за потребителите.

Екипът от специалисти на услугата за наблюдавания период е преминал през пет обучения в следните направления; Методи за работа със семейства в риск, Управление и методически насоки за водене на задължителна документация в ЦОП, Работа с деца с агресивно поведение. През месец октомври 2012г. е проведена една външна супервизия на директора и екипа на социалната услуга.

Потребители на услуга ползват и съпътстващи социални услуги в Община Димитровград.

Социалната услуга получава подкрепа от други свързани сектори, има установено сътрудничество с НПО-Фондация "Подари усмивка" гр. Димитровград. Няма участия в проекти или програми за изминалата година.

ЦОП – с. Стамболово

Със Заповед №РД01–686/10.06.2012г. на Изпълнителния директор на АСП е разрешено откриването на Център за обществена подкрепа в село Стамболово, община Стамболово, област Хасково, считано от 01.07.2012г. Капацитета на социалната услуга е 20 места.

След шест месечна работа екипът отчита положителна нагласа спрямо услугата отстрана на местната общност в това число и интерес отстрана на свързаните сектори общинска администрация, полиция и училища в Община Стамболово.

Екипът на услугата е нает съгласно МОДПСИСУ. Има допълнително нает персонал над регламентирания- на граждански договор; 1- счетоводител и 1- хигиенист.

За наблюдавания период екипа на услугата е взел участие в поредица от обучения с тематика насочена към реализиране на качествена социална работа спрямо потребителите. Реализирала се и супервизия.

Съществува добро сътрудничество между Община Стамболово и СУ „ЦОП” Стамболово.

Консултативен център за социална рехабилитация и интеграция в помощ и подкрепа на пострадали от насилие лица **-гр.Хасково и гр. Димитровград**

Услугата се предоставя от Фондация „Български център за Джендър

изследвания” клон Хасково, на територията на Община Хасково и Община Димитровград. За отчетната година през структурата са преминали 155 потребители.

Целеви групи са пострадалите от насилие, професионалисти работещи по проблема, институциите и НПО, предлагащи услуги за тях. Услугата обхваща една обществено значима област, а именно по-добра интеграция на уязвими групи, каквато е групата на пострадалите от домашно насилие.

Услугата е пряко свързана с проблемите на социалното дело и здравеопазването. Социалната услуга не е ДДД, финансира се по проекти. Екипът на Центъра сподели, че съществуват трудности при реализиране на дейностите си от финансов характер, поради рамката на проектно финансиране.

Работещите специалисти редовно преминават през специализирани обучения и супервизия.

През последните три години на 75% след осъществена краткосрочна социално-психологическа интервенция е реализирана реинтеграция в обитаваната от тях общност, 72 лица е осигурена възможност за трудово посредничество.

Център за обществена подкрепа за деца и семейства в риск –гр Хасково

Услугата се предоставя от Не правителствената организация Сдружение "Шанс и закрила" Хасково. В тази си форма дейността е организирана от 2007 г. Структурата не е ДДД, финансира се по проекти. Целева група, която обхваща са деца и семейства в риск. За изминалата година през услугата са преминали 24 потребители. Услугата е мобилна.

Отличителния белег на дейността са иновативните методи на работа, които използват при работата си с потребителите.

Налице е добро междуинституционално сътрудничество със структурите на АСП –ОЗД към ДСП в Област Хасково и Средните общообразователни училища в Областта.

Приоритетно направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи, чрез:

Приоритет 2.1. Подкрепа за трудова и професионална реализация на лица и групи в неравностойно положение.

• **Специфична цел 2.1.1.** Повишаване на възможностите за успешна трудова и професионална реализация за хората в неравностойно положение в област Хасково.

За 2012г по данни на „ Регионалната служба по заетост.” Броя наети лица с увреждания за Област Хасково е 7, а броя на работодателите наели лица с увреждания за Областта е 13. Може да се отбележи, че за съответната година общия брой безработни с намалена трудоспособност е 362-ма човека.

През последните години се запазват възможностите за професионална и трудова реализация на хората в неравностойно положение в Хасковска област, като едновременно с това се актуализира размерът на средствата и инструментите за въздействие, в зависимост от заявените потребности на общините и работодателите. Чрез Бюрата по труда се предлага широк спектър от

програми и мерки за заетост и обучение, финансирани както от националния бюджет, така и по ОП „Развитие на човешките ресурси“/ ОП"РЧР"/:

Таблица № 3

Национални програми в / извън ОП"РЧР"
А/ извън ОП"РЧР"
Национална програма "От социални помощи към осигуряване на заетост"
Национална програма "Възобновяване и опазване на българската гора"
Национална програма "Асистенти на хора с увреждания"
Национална програма "Помощ за пенсиониране"
Програма "Старт на кариерата"
Национална програма за заетост и професионално обучение на хора с трайни увреждания
Национална програма за ограмотяване и квалификация на ромите
Национална програма "Мел помена"
Програма "Кредит без лихва за хора с увреждания"
Програма "В подкрепа на майчинството"
Национална програма "Активиране на неактивни лица"
Национална програма "Социални услуги в семейна среда"
Национална програма "Нова възможност за заетост"
Проект "Пак ще успеем"
Проект "Собствен бизнес - смяна на професията"
Програма "Красива България"
Други програми, които се реализират чрез партньорството на ДБТ
Изплащане на компенсации към трудовото възнаграждение на преминали на непълно работно време заети лица
Проект „Ре социализация на лишените от свобода чрез професионална квалификация и обучение"
Регионални и браншови програми за обучение и заетост
Проект "Нова заетост - ключови умения за заетост"
Проект "Това е моят шанс да намеря себе си"
Проект за младежи, напуснали училище
Проект "Реализация"
б/по ОП „РЧР"
Схема BG051P0001-1.1.01- "Повишаване заетостта на младежите чрез трайното им включване на пазара на труда в България". Проект "Шанс за реализация на младежите в България"
Схема BG051P0001-2.1.12 "Адаптивност"
Схема BG051P0001-1.1.05 - „Отново на работа". Проект "Дете гледач - шанс за реализация с обучение към заетост"
Схема BG051P0001-1.1.03 - „Развитие". Проект Нов избор - развитие и реализация"
Схема BG051P0001-2.1.11 - "Аз мога". Проект "Обучение и кариерно

развитие"
Схема BG051PO001-2.1.13 - „Аз мога". Проект „Обучение и кариерно развитие"
Схема BG051PO001-1.1.06 „Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж"
Схема BG051PO001-2.1.14-„Аз мога повече".

Изводът е, че работата по трудовата и професионална реализация на хората в неравностойно положение трябва да продължи със съвместните усилия на държавата и бизнеса, като се използва стратегическото географско положение на района с възможности за развитие на стопански, земеделски и туристически дейности. Друга важна насока е ограмотяването, в съчетание с придобиване на професионална квалификация на една голяма част от трайно безработните лица.

Приоритет 2.2, Осигуряване на достойно съществуване за самотно живеещи възрастни хора.

Мярка 2.2.1 Увеличаване на дневната грижа за стари хора чрез създаване и оптимизиране на дейността на дневните центрове за стари хора - основна форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване.

Дневен център за стари хора –гр.Хасково

Все още на територията на Област Хасково функционира само един Център за възрастни хора в гр. Хасково.

В центъра се грижат за 30 възрастни хора от общината. Въпреки че работата на ДЦСХ в Хасково се оценява положително, центърът продължава да работи и през 2012г с потребители под капацитета му.

След реализираното проучване в процеса на мониторинг за 2012г и провеждане на анкети сред 10 потребители на услугата ДЦВХ се установи, че се запазва тенденцията от 2011г за общо финансово затруднение на потребителите при плащане на такси с цел възможност за ползване на социална услуга.

Таксата от 30% отблъсква и бедните пенсионери, понеже не им остават достатъчно средства за оставащите им разходи, и „по-богатите" - с пенсии над линията на бедността, които не желаят да заплащат по-скъпо за еднаква услуга. Друг важен момент, който е пречка за запълване на капацитета на услугите в общността, са прекалено високите изисквания към пакета от документи за кандидатстване.

Мярка 2.2.2

Разширяване на услугата „Социална трапезария". Продължаване на функционирането на сезонните обществени трапезарии в общините на територията на област Хасково.

Разкриването на социални трапезарии за лица с доходи под линията на бедността вече е традиционна дейност за общините на територията на област Хасково. Чрез одобрени проекти на частни фирми, приготвящи храна и финансирани от фонд „Социална закрила", бивш „Социално подпомагане" на МТСП през зимните месеци се хранят 363 социално слаби лица.

Таблица 4: Обществени трапезарии зимен период 2012г.

Област Хасково	Капацитет 363	Финансиране
Община Димитровград	152	Фонд "Социална закрила" към МТСП
Община Ивайловград	35	Фонд "Социална закрила" към МТСП
Община Любимец	0	
Община Маджарово	30	Фонд "Социална закрила" към МТСП
Община Минерални Бани	0	
Община Свиленград	0	
Община Симеоновград	0	
Община Стамболово	0	
Община Тополовград	30	Община Тополовград
Община Харманли	17	Фонд "Социална закрила" към МТСП
Община Хасково	99	Фонд "Социална закрила" към МТСП

Мярка 2.2.3 Разширяване на услугите в домашна среда - домашен помощник, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет.

Общините от област Хасково, в партньорство с Агенцията за социално подпомагане, продължават и през 2012г. да работят по проект „Подкрепа за достоен живот“, по който се предоставя социалната услуга „Личен асистент“. За отчетната година по Националната програма „Асистенти на хора с увреждания“, в дирекциите „Социално подпомагане“ в областта се назначиха 71 лични асистенти.

В общините по проект „Подкрепа за достоен живот“ по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG 051PO001-5.2.09 „Алтернативи“ (ОП „Развитие на човешките ресурси“) през 2011 г и 2012 г. са назначени 391 лични асистента, които са обслужили 391 потребители.

Запазва се тенденцията повечето от лицата в банка „лични асистенти“ да са роднини на нуждаещите се от грижи лица.

През м. Септември 2012г. стартира схема за безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.1.04„Помощ в дома“, приоритетна ос 5: „Социално включване и насърчаване на социалната икономика“, област на интервенция 5.1: „Подкрепа на социалната икономика“ на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ Операцията се реализира в отговор на необходимостта от въвеждане и прилагане на иновативни практики в сферата на социалната икономика.

В периода 19.11.2012г. – 15.01.2013г. АСП сключиха и договорите с преките бенифициенти по схемата „Помощ в дома” по приоритетна ос 5 на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за Област Хасково. Това са Общините Димитровград, Хасково, Харманли, Ивайловград, Симеоновград, Свиленград.

Клубовете на пенсионера също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Дейност 2.2.4 Планираното е създаване на Център за социална рехабилитация и интеграция за възрастни хора в с. Минерални бани, с капацитет 20 места в края на периода.

Не се е реализирала дейността.

Дейност 2.2.5 Планирано е увеличаване на капацитета на Център за социална рехабилитация и интеграция в гр. Тополовград от 50 на 60 места през 2013 г.

Център за социална рехабилитация и интеграция – гр. Тополовград

ЦСРИ е социална услуга/СУ/ делегирана от държавата дейност /ДДД/, чийто доставчик е Община Тополовград. Капацитетът е 50. СУ предлага високо ниво на предоставяне на дейности за лица от уязвими групи на територията на общината и е единствена услуга в общността от този вид.

През 2012г бе направено проучване на добрите практики при Социалните услуги в Област Хасково, Дейност 4 по проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище.” В ЦСРИ бе локализираната добра практика: Звено за обществена подкрепа /ЗОП/. Звеното съществува като вътрешна организация от юни 2011г. Основната цел на ЗОП е: насочена към работа с деца и младежи със специални образователни потребности /СОП/ и техните семейства в рамките на съществуваща социална услуга ЦСРИ. Тази вътрешна специализирана конфигурация на поднасяне на специфични подпомагащи услуги за определени целеви групи има за цел да задоволи следните специфични потребности:

- логопедична рехабилитация;
- психологическа рехабилитация.

Бе отчетено максималното качествено ниво на предоставените дейности в услугата.

В началото на 2013г бе направено предложение от страна на Община Тополовград като доставчик на услугата ЦСРИ, за увеличаване на капацитета от 50 на 60 потребители. За съжаление поради недостатъчен финансов ресурс, бе направен отказ спрямо желаната промяна.

Приоритет 2.3. Услуги за социално включване на лица и семейства в риск

Специфична цел 2.3.1. Осигуряване на грижи за деца и възрастни с увреждания.

В съответствие със заложените дейности в Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Хасково /2011г.-2015 г./ са разкрити като ДДД и функционират на територията на област Хасково четири Дневни центъра за деца с увреждания, както следва:

Дневен център за деца с увреждания - гр. Свиленград - Със Заповед № РД01- 135 от 02.02.2012г. на Изпълнителния директор на АСП е разрешено откриването на Дневен център за деца с увреждания в гр. Свиленград, община Свиленград, област Хасково, ул. "Генерал Скобелев" №32, считано от 01.03.2012 г. Капацитета на социалната услуга е 20 места.

ДЦДУ предоставя комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване през деня на деца и младежи до 18 г. с увреждания. Налице е трайна тенденция към завишаване потребностите и интерес в търсенето на консултации с логопед, психолог и специален педагог в центъра. Материалната база на услугата е много добра. Общия брой обслужени клиенти за изминалата 2012г е 23.

Местната общественост приема добре услугата. Социалната услуга има необходимост от собствен транспорт.

Длъжностното разпределение, числеността и квалификацията на наетия персонал отговаря на изискванията в МОДПСИСУ.

Ръководството на услугата се е погрижило и редовно да организира обучения и супервизия за своите служители. За съответната година има организирани 4- вътрешни супервизии с тематичен обхват: мотивация на екипа, екипно взаимодействие, преодоляване на конфликтите в работна среда и др. Потребителите ползват и съпътстваща подкрепа от други услуги.

Услугата получава подкрепа от НПО- сектора в Община Свиленград.

Дневен център за деца с увреждания - гр. Димитровград

За наблюдавания период през услугата са преминали 36 потребителя. Услугата има много добро информационно представяне пред местната общност; профил в социалната мрежа Facebook и собствена ел.страница.

Броят и квалификацията на служителите отговарят на изискванията по МОДПСИСУ. Организират се редовно обучения за специалистите, работещи в центъра от външни доставчици, а също и вътрешни. За съответната година е организирана групова и индивидуална супервизия.

Социалната структура има изградени устойчиви взаимоотношения и получава подкрепа от НПО-Сектора в Димитровград. За 2012г услугата е привлякла и работила с доброволци.

За 2012г. Услугата има одобрен и реализиран проект по програмата „Чиста околна среда „ към ПУДООС на МОСВ.

Дневен център за деца и възрастни с увреждания „Марина" - гр. Хасково

Услугата функционира като ДДД от 2005 г. и обслужва деца, младежи и възрастни с трайни физически и интелектуални затруднения.

Общия брой обслужени потребители за наблюдавания период е - 57 потребители.

Броя и квалификацията на служителите отговарят на изискванията по МОДПСИСУ.

През 2012г бе направено проучване на добрите практики при Социалните услуги в Област Хасково, Дейност 4 по проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище.” Обособена дейност на ДЦДВУ”Марина” бе локализирана добра практика,

а именно: Паралелки за деца и младежи с множествени увреждания /ПДММУ/ Збр. Това е форма на изнесено обучение за деца с множествени увреждания с умерена степен на умствена изостаналост на ПУ”Петър Берон”, реализиращо се в рамките на ДЦДВУ”Марина”.

Основен фактор определил анализа ни на дейността като добра е наличната форма за междусекторно сътрудничество на ПУ”Петър Берон” и ДЦДВУ”Марина”. Целта е да се даде възможност на деца и младежи с комплексни увреждания да получат възможност за качествено образование, на ниво отговарящо на потребностите им.

В ДЦДВУ се организират обучения за работещите специалисти, външни, а също и вътрешни. За съответната година е организирана групова и индивидуална супервизия от външен супервайзор. Реализира се интервизия от определен в услугата специалист.

Интересен факт за отбелязване е структурното организиране на начина на предоставяне на Социалните услуги в общността, от страна на Доставчика Община Хасково, в което число влиза и самото ДЦДВУ.

Доставчика на услугата е оптимизирал управлението на съществуващите структури като е създал нова вътрешна такава на общинско административно ниво „ Социални услуги в общността”. Звеното има общо административно ръководство за координация на СУ в общността: ДЦВХ, ЦОП, ДЦДВУ, ЗЖ за младежи напускащи СИ.

Ръководител на звеното е директорът на ДЦДВУ”Марина.

Дневен център за деца с увреждания - гр. Ивайловград

ДЦДВУ – гр. Ивайловград съществува от 2009г. Общия брой на ползвалите услугата, потребители, за 2012г е 22.

Квалификацията на заетия персонал отговаря на заеманите длъжности и е съгласно МОДПСИСУ.

Услугата разполага със собствен транспорт. Материално- техническата база е в отлично състояние.

За наблюдавания период в услугата са се реализирали обучения. Провеждана е и супервизия.

Местната власт оказва помощ и подкрепа при реализиране дейностите при услугата.

На територията на Област Хасково съобразно дейностите по стратегията съществуват осем социални услуги в общността предназначени за обгрижването на възрастни с увреждания, като 4 от тях са от резидентен тип както следва:

Защитено жилище за жени с умствена изостаналост- гр.Димитровград

Социална услуга намираща се в Община Димитровград. Капацитета на услугата е 10. Това услуга от резидентен тип, която предоставя защитена среда за жени с умствена изостаналост или друг вид увреждане.

Услугата реализира успешно сътрудничество с останалите социални услуги намиращи се на територията на Община Димитровград. За 2012г. две от потребителките на ЗЖ са имали възможност за трудова заетост в Социалното предприятие към СУПЦ.

Преходно жилище за жени с психически разстройства – гр. Свиленград

Социалната услуга съществува от 2009г. От съществуването ѝ до настоящия момент няма промяна в капацитета ѝ - 4 потребители. Материалната база е много добра.

От проведените разговори в процеса на мониторинга ръководителят на услугата споделя, че все още съществува необходимост от промяна на обществените нагласи спрямо хората с психични заболявания.

Ръководството на услугата е реализирало за 2012г. поредица от обучения и групова супервизия за служителите си.

От страна на доставчика на услугата в лицето на Община Свиленград социалната структура получава сериозна методическа, материална и финансова подкрепа.

Дневен център за възрастни с увреждания със седмична грижа – гр. Свиленград

Социалната услуга е обслужила за наблюдаваната година 9 потребителя ДЦВУ и ДЦВУ със седмична грижа имат един ръководител.

Квалификацията и числеността на персонала отговаря на изискванията по МОДПСИСУ.

Към настоящия момент не се изискват допълнително специалисти. Провеждали са се обучения, но не е провеждана супервизия на персонала.

От страна на доставчика на услугата в лицето на Община Свиленград социалната структура получава сериозна методическа, материална и финансова подкрепа.

Дневен център за възрастни с увреждания – гр.Свиленград

Социалната услуга съществува от 2007г. За 2012г. е обслужила 21-потребителя. Разполага със собствен транспорт и много добра материално-техническа база. Квалификацията и числеността на персонала отговаря на изискванията по МОДПСИСУ.

Потребителите се ангажират и участват в разнообразни масови мероприятия. Работи се в отлично сътрудничество с останалите СУ и СИ в Общината.

Към настоящия момент не се изискват допълнително специалисти. Провеждали са се обучения , но не провеждана супервизия на персонала.

Дневен център за възрастни с увреждания – гр. Димитровград

За наблюдавания период услугата е обхванала 34 потребителя. Материално-техническата база е на много добро ниво. Разполага със собствен транспорт.

Квалификацията и числеността на персонала отговаря на изискванията по МОДПСИСУ. За допълнителен квалифициран персонал, се е развила нужда от логопед.

За наблюдавания период са се организирали различни по тематика обучения, към октомври 2012г. се реализирала и групова супервизия от външен супервайзор.

Дневен център за възрастни с физически увреждания – гр. Симеоновград.

ДЦВХУ –предоставя дневна грижа на лица с физически увреждания на възраст над 18год. Дейностите са целодневни с включен обяд или почасова грижа (индивидуална работа с различни специалисти).

За наблюдавания период услугата е обхванала 34 потребителя. Гражданите в Община Симеоновград имат позитивно отношение към разкритата социална услуга. Квалификацията на наетия персонал отговаря на заеманите длъжности. Услугата не разполага с транспорт. За изминалата 2012г не са се реализирали обучения и супервизия.

Социален учебно-професионален център/СУПЦ/ - гр. Димитровград

СУПЦ предлага пълен пансион и обучение на деца, над 16 годишна възраст, лишени от родителска грижа, както и на лица с различна степен на инвалидност. Материалната база на СУПЦ се нуждае от осъвременяване. Капацитетът на услугата за 2012г е намален. Промяна в капацитета от 42 на 35 места съгласно Заповед № РД01-1182/23.11.2011 г. считано от 01.01.2012 г.

Доставчикът на услугата има визия за трансформация на услугата през 2013г. От сегашната си структура, услугата ще се трансформира в две Защитени жилища за лица от уязвими групи и Временен център за настаняване. От страна на Доставчика на услугата е направено писмено предложение за упоменатата трансформация към Звеното за мониторинг и оценка на Областната стратегия за развитие на социалните услуги/2011г.-2015г./.

Социално предприятие към СУПЦ / СП –СУПЦ/ - гр. Димитровград

Социалното предприятие е иновативна форма на социална услуга, насочена към активно социално включване на лица от рискови групи с цел подобряване качеството им на живот и преодоляване на социалната им изолация, чрез идентифициране на индивидуалните им желаниа и умения.

Услугата Социално предприятие /СП/ стартира като проект BG051PO001-5.1.01-0009- C0001,„Повишаване на жизнения и социален статус на лица от уязвимите групи чрез създаване на СП към СУПЦ Димитровград”Община Димитровград”. ОПРЧ „Човешки ресурси”/2007г.-2013г./

Началото на проекта е 13.11.2009г. –13.03.2011г. като след приключването, СП остава да функционира успешно, като общинска дейност със заповед на Кмета на Община Димитровград.

Капацитетът на услугата по отношение на заетите е 16 души. Целевата група е многоспектрна: лица над 18г., самотни родители, хора с увреждания, от малцинствен етнически произход, безработни и др.

През 2012г. бе направено проучване на добрите практики при Социалните услуги в Област Хасково, Дейност 4 по проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище.” Положителната дейност на СП –СУПЦ бе локализирана като добра практика за Областта.

Възможността, заетите хора да са от уязвими групи, и да работят в колектив е изключително ценна. Работата им дава причина да излизат от домовете си всеки ден и да общуват с различни хора. Преодолява се трайно социално – икономическата изолираност.

Реални резултати, за работата на СП –Димитровград е че по-голямата част от потребителите вече могат да извършват самостоятелна работа, в някои случаи извън предприятието, и да носят отговорност за нея.

Двете направления производствени услуги реализирани от хора в риск, задоволяват потребностите на детските заведения, социалните услуги и други частни структури в града.

Особено впечатление прави информацията за бъдещата устойчивост на услугата. Към настоящия момент освен устойчивостта на СП-СУПЦ е създадено и второ СП – Обществена пералня Проект по Схема за безвъзмездна финансова помощ BG05PO001-5.1.02 ”Нови възможности на ОП”РЧР”.

Споделено бе, че след изтичане на проектния период на 2-то СП – се е решило двете структури да се обединят в едно Ново, но вече официално Общинско предприятие, функциониращо в посочените три направления услуги.

На територията на област Хасково реализират дейност и две специализирани институции/ СИ/ за лица с психически разстройства както следва:

Дом за лица /мъже/ с психически разстройства – Община Тополовград

На територията на община Тополовград има една специализирана институция за мъже с психични разстройства, намираща се в с.Радовец. Капацитетът на ДВПР е 75 места и е с пълна заетост през последните три години. Потребителите са мъже на възраст над 18 години, 54 от които са в трудоспособна възраст. Около 73 % от настанените лица са от други области на страната.

Дом за лица /жени/ с психически разстройства – Община Свиленград

Структурата съществува от 1965г. се настаняват хора, както от общината, област Хасково, така и от територията на цялата страната, капацитет е 70 лица.

От попълнената информационна карта на ръководството на ДВПР получихме следната информация, позволяваме си да я цитираме, тъй като смятаме, че тя е ценен източник на информация, придобита от практическия опит на специалистите ангажирани с прякото предоставяне на дейностите в институцията.

„ Обществените нагласи спрямо държавната политика за извеждане на потребителите от специализираните институции са, че тези заведения са необходими и трябва да съществуват. Хората, прекарвали по-голямата част от живота си в такава институция, са изцяло зависими от грижи, не могат да водят самостоятелен и независим живот, нуждаят се от ежедневно подпомагане, контрол и обслужване. Те са уязвими и лесно манипулируеми.

Потенциално опасни за околните и за самите себе си.

В специализираната институция получават адекватни и навременни, ежедневни медицински грижи, психологическо консултиране, поддържане на добра хигиена и външен вид, качествено и здравословно хранене, занимания и развлечения, съобразно интересите и потребностите си, социални контакти.

Мултифункционален екип от специалисти оказва всекидневна подкрепа и работи с потребителите за поддържане на добро общо състояние, съобразно индивидуалните потребности и моментното състояние на всеки потребител.

Специалистите от ДВХПР проведоха анкета между близките на потребителите за нагласите им за реинтеграция в домашна среда. Резултатът е че близките и семействата на хората с психични заболявания нямат възможност да полагат адекватни грижи за тях и не са съгласни с извеждането и връщането им в семейна среда. Отказът им е свързан с причини, като трудова заетост и невъзможност за 24-часово наблюдение и грижи; жилищни и финансови затруднения; ежедневно медицинско наблюдение и контрол за приемане на назначената терапия, здравословни проблеми, напреднала възраст.

Необходимо е и да се работи и в посока за променяне на негативните обществените нагласи спрямо хората с психични заболявания. „

Квалификация на наетия персонал отговаря на изискванията. От страна на доставчика на услугата в лицето на Община Свиленград се социалната структура получава сериозна методическа, материална и финансова подкрепа.

Редовно се провеждат обучения и супервизии. Необходимо е да се отчете се социалната и психологическата подкрепа и грижа в институцията са на много високо ниво.

Психологът и социалните работници на институцията са създали един адекватен инструментариум за индивидуална и групова работа с потребителите, което считаме за една много добра практика при работата в потребители от тази тежка уязвима група за територията на Област Хасково.

Мярка 2.3.1.1. Всички деца със Специални образователни потребности /СОП/ да бъдат обхванати от образователната система чрез учебни дейности за подготовка на персонала в училищата и изграждане на положителни нагласи в учениците за провеждане на интегрирано обучение.

Общият брой ученици на ресурсно подпомагане в Област Хасково по данни от Регионалния инспекторат по образование/РИО/ за изминалата 2012г. е 431.

Тези деца и младежи се подпомагат от 49 ресурсни учители.

Общият брой на деца и ученици със СОП за Област Хасково, за 2012г. е 503 деца.

По данни РИО на МОН Хасково може да отбележи, че само 62 от регистрираните със СОП деца не обхванати от подпомагащата образователна система.

Мярка 2.3.1.2. Изготвяне и изпълнение на социални проекти от страна на общините в Област Хасково.

Проекти в процес на реализация през 2012г.

Община Димитровград:

- Схема BG051PO00-5.2.09” Проект” Подкрепа за достоен живот” финансиран по ОП”РЧР”;
- Проект ”Социално включване –„Да, за децата на Димитровград”, финансира се със заем от международната банка за възтановяване и развитие;
- Проект „Обществена трапезария”, финансиран от фонд ”Социална закрила” на МТСП;
- Проект „И аз имам семейство”, финансиран по ОП”РПЧ”;
- Проект ”Звено за услуги в домашен среда”, финансиран по Схема BG051 PO001-5.1.04 „Помощ в дома” на ОП”РЧР”;
- Проект” Изграждане на център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания на територията на община Димитровград:, финансиран по ОП”РР” към МРРБ.
- Проект”Общинско предприятие”Социално предприятие- обществена –пералня” финансиран по Схема BG05PO001-5.1.02 ”Нови възможности на ОП”РЧР.

Община Ивайловград:

- Проект по Схема BG051 PO001-5.1.04 „Помощ в дома” на ОП”РЧР”
- Национална програма” От социални помощи към осигуряване на заетост, фин. МТСП
- „”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” ,Подкрепа за достоен живот финансиране МТСП.

Община Маджарово

- Проект „Обществена трапезария”, финансиран от фонд ”Социална закрила” на МТСП.

•

Община Минерални Бани

Не са се реализирани проекти.

Община Любимец

Не са се реализирани проекти.

Община Стамболово

- „Подкрепа за достоен живот ”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” финансиране МТСП.

Община Свиленград

- Изграждане на защитено жилище на територията на Община Свиленград” Мярка 321 по ОП”РЧР”.
- Проект „Моята сребърна есен” по Схема BG051 PO001-5.1.04„Помощ в дома” на ОП”РЧР”
- Проект по Регионална програма по заетост и обучение, финансирано от МТСП
- „Подкрепа за достоен живот”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” финансиране МТСП.

Община Симеоновград

- Проект по схема BG051 PO001-5.1.04„Помощ в дома” на ОП”РЧР”
- „Подкрепа за достоен живот”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” финансиране МТСП.

Община Тополовград

- „Подкрепа за достоен живот”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” финансиране МТСП.
- Проект „Обществена трапезария”, финансиран от фонд”Социална закрила”.

Община Харманли

- Подкрепа за достоен живот ”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” финансиране МТСП
- Проект „Обществена трапезария”, финансиран от фонд”Социална закрила”
- Проект по схема BG051 PO001-5.1.04„Помощ в дома” на ОП”РЧР”
- Проект” Изграждане на център за настаняване от семеен тип за деца в риск на територията на община Харманли, финансиран по ОП”РЧР”.

Община Хасково

- В община Хасково е даден официален старт на проекта „По-добре заедно” (Социално включване). Той се реализира по договор, подписан с Министерството на труда и социалната политика. Проектът предвижда да бъде изграден Общностен център, в който ще се предоставят услуги за деца до 3 години и техните родители - формиране и развитие на родителски умения; ранна интервенция, семейно консултиране и подкрепа; здравна консултация за деца; намаление на таксата за детска ясла.
- Проект Подкрепа за достоен живот по схема ”BG051PO00-5.2.09” Алтернативи” финансиране МТСП.
- Проект „Обществена трапезария”, финансиран от фонд ”Социална закрила” финансиране МТСП.
- Проект по схема BG051 PO001-5.1.04 „Помощ в дома” на ОП”РЧР”

- Проект” Изграждане на център за настаняване от семеен тип за деца в риск на територията на община Харманли ;, финансиран по ОП”РЧР”.
- Проект” Изграждане на център за настаняване от семеен тип за деца в риск на територията на община Хасково ;, финансиран по ОП”РР”.

Приоритетно направление 3: Деинституционализация на деца и възрастни хора.

Приоритет 3.1. Осигуряване на грижи в семейна среда за деца.

Обща цел 3.1.1. Да се постигне намаляване с 90% на броя на децата, отглеждани в специализирани институции в област Хасково, с цел трансформиране и/или закриване на 3 СИ за деца, и да се подобри качеството на резидентната грижа.

Областната стратегия за социалните услуги очерта същностните насоки за бъдещето на съществуващите специализирани институции за деца и възрастни в област Хасково, етапите на трансформиране и закриване на СИ в контекста на националната и областната политика за деинституционализация, дейностите за извеждане на децата в семейна среда, както и основните посоки, в които ще се осъществи промяната в резидентната грижа за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Постигнати резултати:

Предвид националната политика и заложените принципи във „Визия за деинституционализация” и в изпълнение на „Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Хасково 2011 - 2015 г.” през 2012 г. бяха намалени капацитетите на голяма част от специализираните институции на територията на областта и бяха предприети действия от страна на общините в тази посока чрез разработване на подходящи политики и мерки, заложи в Годишните общински планове на всяка една от единадесетте общини, а именно:

Дом за медико-социални грижи за деца от 0-3г /ДМСГД/ - гр. Хасково

Към февруари 2012г. броят на настанените деца е 35, които са от областта. Настанени деца от други области няма. Принадлежността на структурата към Министерството на Здравеопазване, от части бави текущия процес на деинституционализация за деца, но ръководството и екипът на СИ, организират функционални промени в ДМСГ, с цел подобряване качеството на оказваната грижа.

Децата с увеждалия ползват и услугите на ДЦДВУ”Марина” – гр.Хасково, Факт намаляващ въздействието на трайната им институционализация.

Дом за деца лишени от родителска грижа 3г-7г /ДДЛРГ/„Надежда” гр. Хасково

Към 01.05.2013г ДДЛРГ”Надежда” вече е закрыта.

Със Заповед № РД01-733/26.06.2012 г. на Изпълнителния Директор на АСП считано от 01.06.2012 г. бе намален капацитетът на ДДЛРГ „Надежда” от 40 на 15

места, със Заповед РД 01-476/22.04.2013г. се реализира непълното закриване на СИ.

ДДЛРГ „Проф. д-р Асен Златаров”, гр. Хасково

С цел подобряване на качеството на предоставяната грижа на децата от институциите и създаване на среда, близка до семейната. Със Заповед № РД01-734/26.06.2012 г. на Изпълнителния Директор на АСП считано от 01.06.2012 г. бе намален капацитетът на ДДЛРГ „Проф. д-р Асен Златаров”, гр. Хасково за деца от 7 г. до 18/20 г. от 81 на 65 места.

В СИ се предоставя високо ниво на грижа за настанените деца и младежи.

За изминалата година отчитат участия като партньори на НПО-организации. Получават подкрепа от НПО- сектора. Настанените деца и младежи в институцията имащи нужда от задоволяване на специфични потребности и подкрепа ползват съществуващите СУ в общността; ЦОП, ДЦДВУ”Марина. След навършване на пълнолетие на младежите напускащи СИ, им се предоставя възможност да ползват услугата Защитено жилище.

Социални услуги в общността за деца и младежи в риск от резидентен тип на територията на Област Хасково.

Защитено жилище за младежи, напускащи ДДЛРГ - гр. Хасково - Със Заповед № РД01-250/02.02.2011 г. на Изпълнителния директор на АСП е открита нова социална услуга - резидентен тип в гр. Хасково - "Защитено жилище" за младежи, напускащи ДДЛРГ с капацитет 9 места.

Целта на услугата е да изградят навици за водене на самостоятелен живот на децата, на които им предстои завършване на учебно заведение и напускане на ДДЛРГ, намиране на работа и приобщаването им към обществото.

Център за настаняване от семеен тип – гр.Димитровград

В ЦНСТ гр. Димитровград са изведени деца от ДДЛРГ „Надежда” гр. Хасково и ДДЛРГ „Асен Златаров” гр. Хасково. Капацитета на услугата е 6 потребители. Предлаганите услуги са на добро ниво.

Работещите са преминали обучения през текущата година.

Реализирана е Групова супервизия на персонала на тема: „Укрепване на професионалното самочувствие на специалистите, работещи в ЦНСТ гр.Димитровград” и индивидуална супервизия на управителя на тема: „Подобряване на управленската компетентност”

В Областната стратегия са заложили конкретни дейности, с които да се подпомогне интеграцията на младежите, напускащи специализирани институции, чрез изграждането на преходни и наблюдавани жилища за адаптация към самостоятелен живот, както и изграждане на защитени жилища за извеждане от СИ на младежи с увреждания. Тази мярка предвижда развитието на услуги в общността от резидентен тип за деца и младежи, за които не е възможно да бъде осигурена семейна среда, и продължаване на функционирането на действащите.

През 2012 г. продължи и работата на Общините Хасково, Димитровград и Харманли за развиването на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентен тип грижа в среда, близка до семейната, за деца, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, чрез изграждането на ЦНСТ от семеен тип за деца с увреждания.

Проектите са разработени съгласно решения на МРРБ, общините Димитровград и Хасково са одобрени. Реализира се и подписване на договори за финансиране на изграждането на четири ЦНСТ за деца с увреждания.

Въз основа на гореизложената информация могат да се изведат следните положителни резултатни тенденции:

- Увеличен е броят на осиновените деца;
- За голям брой деца е предотвратено настаняването им в специализирана институция и са продължили да живеят в семейна среда;
- За голям брой деца с риск от настаняване в специализирана институция са намерени алтернативни възможности за отглеждането им в близка до семейната среда и по този начин е предотвратено настаняването им в институция;
- По-голям е броят на децата и семействата, на които са предоставени различен вид социални услуги.

Приоритетно направление 4: Подобряване на институционалната грижа за стари хора.

Дом за стари хора /ДСХ/ „Кенана гр. Хасково и ДВСУ - гр. Хасково.

След извършени ремонти на сградите ДСХ „Кенана” гр. Хасково, ДВСУ гр. Хасково и закупуване на ново обзавеждане се подобриха значително битовите условия на 190 домуващи възрастни хора.

В ДСХ –Хасково бе проведено анкетиране на служители и потребители с цел да се добие реална обратна връзка за цялостното функциониране на услугата. Анкетираните потребители са 10 човека и 10 служители.

Получените данни се определи, че проучената група е доволна от начина на предоставяне на дейностите в СИ.

ДСХ Харманли

Предлагането на услугата е на високо ниво, което води и до завишения интерес за настаняване в дома.

ДСХ Ивайловград

В община Ивайловград от 2011г. функционира Дом за стари хора с капацитет 20 лица.

Домът предлага изключително добри битови условия, като разположението му е на втория етаж на общинската болница, който е изцяло ремонтиран.

В ДСХ–Ивайловград бе проведено анкетиране на служители и потребители с цел да се добие реална обратна връзка за цялостното функциониране на услугата. Анкетираните потребители са 5 и 7 служители.

От анализа на анкетните карти се определи, че проучената група е доволна от начина на предоставяне на дейностите в СИ.

Частен Дом Калина – гр. Димитровград

Доставчикът на услугата е Фондация «Майка Тереза» - гр.Димитровград. Сградата, в която се помещава е собственост на Община Димитровград. Капацитета на институцията е 20. Добро е ниво на предлагане на услугата.

Хоспис - с.Стамболово – по проект на МТСП е изграден хоспис „Медикал Асистанс – Стамболово” в с. Стамболово, който обслужва населението от цялата област. Хосписът, предоставя следболнично лечение на **10** възрастни хора с хронични заболявания, след инсулт, оперативни интервенции, терминални състояния, денонощни медицински грижи. По-тежките случаи се хоспитализират в МБАЛ-Хасково, където общината е акционер.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАПРАВЕНИ АНКЕТНИ ПРОУЧВАНИЯ НА ПОТРЕБИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ НА СУ И СИ В ОБЛАСТ ХАСКОВО

През месец Април 2013г. бяха проведени анкети с 37 потребители на СУ и СИ в Област Хасково. Анкетното запитване бе анонимно. Въпросите бяха насочени към добиване на информация за качеството на предлаганите пакети социални дейности в оределни социални структури.

- Ползвателите на социалните услуги дадоха положителни оценки на екипите работещи с тях.
- Доволни са от подкрепата и грижата, която им се предоставя. Негативни тенденции или оценки по отношение нивото на работа на екипите специалисти не бе направена.
- По отношение бъдещото развитие на услугите и надграждане на дейностите в проучваните СУ и СИ, като обща тенденция от данни се оказва, че клиентите имат потребност от повече групови социално-рехабилитационни дейности / тренинги например/, също желаят да се повиши мобилността на услугите.
- Шейсет процента от запитаните посочват, че имат нуждата от повишаване на възможността за пряка работа с тесни специалисти/като психолог и логопед/.

През месец Април 2013г. бяха проведени анкети с 36 служители на СУ и СИ в Област Хасково. Анкетното запитване бе анонимно. Въпросите бяха насочени към добиване на данни по отношение на; методическата подкрепа от страна на ръководството, ниво на професионална етика, възможност за квалификация и изразяване на мнения по отношение възможни подобрения в съществуващите структури. След направеното обобщение се установи, че:

- На 85% от анкетиранияте специалисти им е оказана методическа подкрепа и възможност за супервизия.
- Професионалният микроклимат се определя като много добър.
- Посочва се необходимост от повишаване на логистичната мобилност на служителите.
- По отношение на работа с потребителите, дейността се определя като сложна и компелсна и натоварваща общия ритъм на работа. Сериозно внимание се обръща на междуинституционалното сътрудничество и нуждата да се поддържа устойчив процес на взаимна комуникация.
- Почти всички определят, че имат нужда от редовни надграждащи обучение.

3. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА СПАЗВАНЕ НА ВРЕМЕВИЯ ГРАФИК – ЗАКЪСНЕНИЯ И ПРИЧИНИ.

3.1. Степен на спазване на времевия график - закъснения, причини.

На база на изпълнението на общинските годишни планове за 2012г и 2013г. бяха констатирани следните данни за изпълнение дейностите по стратегията за 2012г, по общини, в съответствие с Оперативен план на Областната стратегия. В таблица4 е представен общия брой и вид на описаните социални и други услуги в област Хасково предоставяни от страна на общинските администрации в Област Хасково.

Таблица 5 – общ брой и вид на описаните социални и други услуги в област Хасково

Област	Държавно делегирани дейности			Общински дейности
	Услуги в общността	Услуги общността резидентен тип	Специализирани институции	
Общ. Димитровград	3	2	1	2
Общ. Ивайловград	1	-	1	1
Общ. Маджарово	-	-	-	1
Общ. Минерални бани	-	-	-	-
Общ. Любимец	-	-	-	1
Общ.Свиленград	2	2	1	1
Общ. Симеоновград	1	-	-	1
Общ. Стамболово	1	-	-	-
Общ. Тополовград	1	-	1	1
Общ. Харманли	-	-	1	1
Общ. Хасково	3	1	3	1
ОБЩО	12	5	8	10

Община Димитровград:

- **Реализиращи се нови услуги :**

- ЦОП –Димитровград продължи успешно дейността си и стартира дейността си като ДДД Със Заповед № РД01 - 44 от 10.01.2012 г. на Изпълнителния директор на АСП.

- Обществена пералня – иновативна социална услуга, предоставяща защитена трудова заетост на лица уязвими групи.

- ЦНСТ-а деца с увреждания - стартира дейността по изпълнение на техническите /строителни/компоненти от обезпечаващи функционирането на услугата.

- **Нереализирани услуги - няма:**

- **Социални услуги в общността, за които е определено през 2012г. да се организира първичен етап от изграждането и подготовката на структурата:**

- Звено „Майка и бебе“ в гр. Димитровград – услугата е в период на планиране.

- ЦНСТ 1, 2 за деца напускащи СИ извън областта гр. Димитровград не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга/;

- Кризисен център /не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга/.

Причини: Недостатъчен финансов ресурс

Община Ивайловград:

- **Реализиращи се нови услуги :** -няма за съответната година.

- **Нереализирани услуги:** ЦСРИ за деца и възрастни.

Причини: Недостатъчен финансов ресурс

Община Любимец: На територията на общината няма функциониращи социални услуги в общността или СИ.

- **Нереализирани услуги:** ЦОП със седалище в гр. Любимец;

Причини: Недостатъчен финансов ресурс

Община Минерални бани. –

На територията на общината няма функциониращи социални услуги в общността или СИ.

Община Маджарово На територията на общината няма функциониращи социални услуги в общността или СИ

Община Свиленград

- **Реализиращи се нови услуги :**

- След успешна реализация по проект ДЦДУ”Надежда „ започна своето предоставяне като ДДД въз основа на заповед на Директора на АСП от 02.2012г. Необходимо е да се отчете, че изпълнението на тази дейност е изпреварило своето планиране.

- Защитено жилище за лица напускащи СИ – стартиране на техническо изграждане.

- **Нереализирани услуги:**

- Център за работа с деца на улицата гр. Свиленград;

- **Социални услуги в общността, за които е определено през 2012г. да се организира първичен етап от изграждането и подготовката на структурата:**

- Кризисен център /не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга - мотивирано предложение за промяна в времевия график./

- ЦОП - мотивирано предложение за промяна в времевия график.

- ЦНСТ за лица с физически увреждания - мотивирано предложение за промяна в времевия график.

Причини: Недостатъчен финансов ресурс

Община Стамболово

- **Реализиращи се нови услуги :**
 - ЦОП със заповед на Директора на АСП, функционира от 07.2012г.
- **Нереализирани услуги:** Кризисен център

Община Симеоновград

- **Реализиращи се нови услуги :** -няма за съответната година.
- **Нереализирани услуги:** няма за съответната година.

Община Тополовград

- **Реализиращи се нови услуги :** -няма за съответната година.
- **Нереализирани услуги:** няма за съответната година
- **Социални услуги в общността, за които е определено през 2012г. да се организира първичен етап от изграждането и подготовката на структурата:**

Кризисен център /не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга/.

Община Харманли:

- **Реализиращи се нови услуги:**
 - ЦНСТ за деца и младежи с увреждания – стартирали се строителни дейности
- **Нереализирани услуги:** няма за съответната година.

Община Хасково

- **Реализиращи се нови услуги:**
 - ЦНСТ-та 1,2 за деца и младежи с увреждания – стартирали са строителни дейности.
 - Общностен център – стартирали строителни дейности.
- **Нереализирани услуги:** няма за съответната година.
- **Социални услуги в общността, за които е определено през 2012г. да се организира първичен етап от изграждането и подготовката на структурата:**
 - Кризисен център /не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга/.
 - Звено Майка и бебе /не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга/.
 - Дневен център за деца с хронични и неврологични увреждания и проблеми в развитието. /не е наличен етап на изграждане и подготовка на социалната услуга/.

3.2. ПРОМЕНИ ПО ОБЩИНСКИТЕ СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ОТ СТРАНА НА ОБЩИНТЕ В ОБЛАСТ ХАСКОВО.

Съгласно плана за действие и организираната Система за мониторинг и оценка на Областната стратегията за развитие на социалните услуги / 2011-2015/, за 2013г е предвидено освен текущия мониторинг, да се реализира и процес по междинен преглед и актуализация на съществуващите стратегически документи на областно и общинско ниво.

Във връзка с предходното, на заседание на Основния и разширения състав на ЗМО Област Хасково, бе отправен ангажимент към представителите на общинските администрации да започне процес по преглед и респективно актуализиране на общинските стратегии, който да завърши през Март 2013г. с подаване на писмени предложения към ЗМО за промяна на времеви график и актуализация на планираните услуги/дейности и мерки съобразно приетите направления в Областната стратегия.

Благодарение на добрата комуникация и организация между заинтересованите страни, се добиха следните данни по общини.

Община Димитровград направи писмено предложение с вх.№: РД-23-165/25.03.2013г. в областна администрация. Предвиждат следните промени при планиране на социалните услуги:

1. Трансформиране на СУПЦ Димитровград в 2 броя Защитено жилище с капацитет 8 и 10 места и Център за временно настаняване с капацитет 20 места. Тази промяна е предложена да стартира, като нови структурни образувания през 2014г. Мотивът за създаването на новите социални звена се налага поради намаляне броя на потребителите на СУПЦ през годините, което респективно води до периодично намаляне на капацитета. Финансирането на новите услуги ще се случи, въз основа компенсираното намаляване на бюджета на СУПЦ и респективно, неговото закриване. Решението за трансформацията е прието и с решение на Общински съвет № 590/31.01.2012г

2. Здравен медиатор – Да се промени в частта за 2010г. и 2011г. – в общината е назначен здравен медиатор от 2013г. Да се планира една бройка за 2014г. като ДДД.

3. Домашен санитар – социална услуга реализираща се по проект през 2013г. и 2014г. и да премине като общинска дейност през 2015г.

4. ЦНСТ за деца 2 броя – предвидено е да се разкрие през 2015г.

Община Ивайловград с писмо с вх.№: РР-08-1/14.02.2013г съобщава, че планираната за старт през 2013г социална услуга в общността ЦСРИ не може да се реализира през текущата година. Тяхното желание е за промяна във времеви график за изпълнение от настоящата 2013г. планирането да се прехвърли за 2014г.

Община Минерални Бани направи писмено предложение с вх.№:РР-08-6/26.03.2013г. Предвиждат се следните промени при планиране на социалните услуги, както и създаване на нови такива. В писмото си общинска администрация Минерални бани подаде информация, че с решение

на Общински Съвет №378/21.02.2013г е приета Актуализация на общинската стратегия за развитие на социални услуги за периода 2013 -2015г, както и че с решение на Общинския съвет №384/21.02.2013г е приет и Годишен мониторингов доклад за изпълнение на общинската стратегия за 2012г. В новия стратегически документ са планирани следните услуги, както следва.

1. Център за обществена подкрепа – предвидено е да бъде разкрит през 2014г.
2. Домашен социален патронаж - предвидено е да бъде разкрит през 2015г.
3. Дневен център за стари хора - предвидено е да бъде разкрит след 2015г.
4. Дом за стари хора - предвидено е да бъде планиран през 2014г. и разкрит през 2015г.
5. Социален асистент - предвидено е разкриване през 2014г.
6. Център за настаняване от семеен тип за деца от ДДЛРГ – предвидена за стартиране през 2015г.
7. Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с увреждания– предвидена за стартиране през 2015г.

Община Любимец с писмено предложение с вх.№ РР-08-4/20.03.3013г. планира следната промяна, Мярка1- Изграждане на Дневен център за стари хора да бъде заменено с изграждане на ЦСРИ през 2014г.

Община Маджарово с писмо с вх. РР -08-2-1/08.03.2013г. Предлага да **отпадат** поради липса на достатъчен финансов ресурс следните планирани дейности: Дневен център за стари хора (Приоритетно направление 2. Дейност 2.1.2.4) и Дневен център за възрастни с увреждания(Приоритетно направление 3 .Дейност 2.1.2.4).

Община Свиленград променя времевия график за подготовка и реализиране на съответните социални услуги:

- ЦОП – да се планува от 2015;
- Защитено жилище за деца и младежи напускащи СИ – да развие от 2014;
- ЦРДУ – се планира от 2014г.
- Кризисен център – се планира 2015г.
- ЦНСТ за възрастни с физически увреждания – се планира за 2014г
- ЦНСТ за възрастни с психически увреждания 2-бр. , планува от 2015. Увеличен и броя на услугата. Предложено е това звено от две услуги да е с капацитет от 15 потребители. Тази актуализация се налага с оглед на предстоящия процес на деинституализация в домовете за възрастни хора с психически разстройства

Мотивът за направените предложения за времевите изменения при реализацията на дейностите се налагат поради липса на възможности за европейско финансиране по различните оперативни програми.

Община Симеоновград с писмо с вх. № РР-08-2-3/14.032013. съобщи, че не планира промени в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Община Стамболово с писмено искане с вх. № РР -08- 2/13.03.2013г. планира промяна при планирането на следните нови социални услуги:

1. Кризисен център за деца и лица пострадали от домашно насилие през 2015г.
2. ЦНСТ за деца през 2015г.
3. Дневен център за стари хора през 2015г.
4. Дом за стари хора през 2015г.

Община Тополовград с писмено предложение с вх.№РР-08-2-5/18.03.2013г. не планира промени в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Община Харманли с писмено искане с вх. № РР-08-02/06.03.2013г. предлага разкриването на нова социална услуга Център за обществена подкрепа през 2014г, с капацитет 30 потребители.

Община Хасково с писмо с вх.№РР-08-2-11//12.04.2013г. включват в стратегията нова социална услуга Общностен център за родители и деца от 3г. до 7г. планирана през 2014г.

Друга промяна е извеждането на ДДЛРГ от 3 до 7 години „Надежда” от Оперативния план на стратегията поради, приключилия процес по закриване на институцията със Заповед №РД01-476/22.04.2013г. на Изпълнителния Директор на Агенция социално подпомагане.

Съобразно изведената информация се обособи следното заключение, че желаните корекции спрямо процеса по развитие и предоставяне на социалните услуги спадат към Първа група на корекции т. нар малки промени. Това са промени технически характер, в случая, това са времеви и профилни промени на Оперативните общинските планове за конкретни услуги, без да променя съдържанието на специфичните цели по планираните направления.

Този процес ще е обвързан и с преоценка на актуална информация за допълване изменящите се мерки на изпълнение.

V. РЕЗУЛТАТИ И ИЗВОДИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ.

1. Изводи от изведените резултати по направления:

Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск

- Установена е успешна комплексна междуинституционална дейност между ЦОП и ОЗД към ДСП и РДСП Област Хасково за 2012г. Отчетен е ръст по отношение брой утвърдени приемни семейства и респективно настанени в тях деца в риск.

- Успешна работа при реализиране на реинтеграции на деца в биологично семейството от страна на ОЗД към ДСП в Област Хасково за отчетната 2012г.
- Качествено предоставяне на услугите Центровете за обществена подкрепа съществуващи на територията на Област Хасково.

Приоритетно направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи

- Можем да заключим, че Общините в Област Хасково продължават да поддържат устойчива социална интервенция, която през годините се надгражда спрямо разширяване на услугите в домашна среда за стари хора и хора със специфични потребности.
- На територията на Област Хасково от страна на съществуващите СУ-ДЦДУ, се оказва качествена подкрепа и грижа на 100 семейства на деца с увреждания.
- Все още не е изградена мрежа от 3-ЦСРИ Област Хасково за обхващане на деца и възрастни с увреждания в 6-те общини.
- Високо ниво на функциониране на социалните услуги в общността за деца и възрастни с увреждания.

Приоритетно направление 3: Деинституционализация на деца и възрастни хора

- Увеличен е броят на осиновените деца;
- За голям брой деца с риск от настаняване в специализирана институция са намерени алтернативни възможности за отглеждането им в близка до семейната среда и по този начин е предотвратено настаняването им в институция;
- По-голям е броят на децата и семействата, на които са предоставени различен вид социални услуги.
- Успешно междуинституционално взаимодействие в процеса по деинституализация за деца протичащ на територията на Област Хасково.
- Липсват социални услуги в общността за кризисно настаняване и работа със деца и семейства в криза.

Приоритетно направление 4: Подобряване на институционалната грижа за стари хора.

- Положителна обратна връзка за функционирането на съществуващите СИ за възрастни хора от страна на потребителите.
- Установи се добро ниво на функциониране на СИ за възрастни хора в Област Хасково.

2. Добри практики и научени уроци:

- Успешно междуинституционално взаимодействие в процеса по деинституализация за деца, протичащ на територията на Област Хасково.
- При наблюдението върху общото функциониране на услугите се установиха специфични постижения при начина на предоставяне на услугите и дейностите СУ и СИ.
- Реализираха се директни контакти с потребителите на конкретно наблюдаваните за периода СУ и СИ. Информацията, която бе добита обогати, направения анализ.
- Анкетирани бяха и служителите на конкретно наблюдаваните за периода СУ и СИ. Оценяваме обратната връзка –получена от тях като ценна, добита от реален практически опит.
- За област Хасково, не бяха установени „кухи „ услуги.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Общата оценка за напредъка по изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги на територията на област Хасково /2011г - 2015 г./за периода 2012 г. – м.03.2013г. е добра. В областта има изградена социална „инфраструктура" и тя разпределена по цялата ѝ територия с обособени центрове с по-широк спектър от услуги в Хасково, Димитровград, Свиленград.

Недостатък при разпределението на съществуващите социални услуги в Област Хасково, е че все още в по- малките общински центрове, няма развит достатъчен обхват от социални услуги в общността, който да задоволява потребностите на локализираните по места целеви групи в риск.

1. Необходима актуализация на областната стратегия;

Въз основа на постигнатите резултати за 2012г и началото на 2013г и направените предложения за изменения от страна общинските администрации в Област Хасково се налага да се реализира актуализация на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Хасково/ 2011-2015/., като обхвата на актуализацията не засяга корекция в съществуващите приоритетни направления, а налага да се изменят времевите параметрите на изпълнение на конкретни мерки и дейности.

2. Препоръки към наблюдението през следващия период:

Да се поддържа устойчива и да се развият дейностите при проучването на данните от потребители и служители на СУ и СИ в Област Хасково.

3. Управление на риска. Идентифицирани външни фактори, определящи негативно въздействие върху изпълнението на стратегията, основно финансови и човешки ресурси, а така също и рисковите групи. Препоръки за конкретни действия за намаляване на въздействието.

Сериозен риск за общия процес на изпълнение на Областната стратегия за развитие и предоставяне на социалните услуги Област Хасково 2011- 2015 е ограничения финансов ресурс, с който разполагат общинските администрации.

Рисков фактор за Област Хасково при процеса на предоставяне на социалните услуги е, че не съществува активно взаимодействие с НПО-сектора в процеса на предоставяне на социални услуги.

Особен проблем за развитието на социалните услуги в Област Хасково са малкото услуги в общността от резидентен тип/само 5/ за цялата област. Необходими са резидентен тип услуги като; Кризисен център, Защитени жилища лица за лица напускащи СИ /лица с психически разстройства/, Център за временно настаняване.

Причината за невъзможността все още да се изградят съответните услуги е в липса на достатъчен финансов ресурс.

По отношение – характеристика **излишни услуги** не може да дадем такъв вид становище за никоя от съществуващите услуги, тъй като дори и функциониращите СИ на територия на Област Хасково по смисъла на своята дейност, все още имат достатъчен капацитет на полезност, поради липсата на алтернативни социални услуги.

Констатира се, липса на достатъчно финансови ресурси за осигуряване на мобилни услуги за потребителите, живеещи в по-малките и отдалечени населени места;

Препоръки:

- Общините в област Хасково е необходимо да обърнат внимание на възможността да включат съществуващия НПО –сектор при процеса на планиране и предоставяне на социалните услуги. Ако не местни, то нека да са организации, които имат национален обхват на работа и са доказали своите умения да работят като доставчици на социални услуги.
- Развитие на алтернативни форми за предоставяне на социални услуги.
- Разширяване на мобилния спектър при предоставяне на СУ в общността.

Мониторингов доклад за изпълнението на „Областна стратегия за развитие на социалните услуги на територията на област Хасково 2011 - 2015 г.

